

פירות נוי

פרשת וארא

מאת יצחק בירך דסקל

גליון מס' תשפ"ד - יז טל: 03-5740046 מייל: y.b.daskal@gmail.com כל הזכויות שמורות ©

ביאור ארבע לשונות של גאולה

- א. אמרו חז"ל שכנגד ארבע לשונות של גאולה שבפרשה זו: והוצאתי, והצלתני, וגאלתי, ולקחתי - תקנו בליל הסדר ארבע כוסות. וצריך ביאור, מה ההבדל בין ארבע לשונות הגאולה, שבגללן תקנו ארבע כוסות.
- ב. ורבינו המשך חכמה זיע"א, מבאר, שכל לשון מורה על סוג גאולה אחרת, וכנגד כל סוג גאולה, תקנו כוס אחרת שתואמת להפליא את הגאולה שכנגדו. ודבריו מופלאים מאוד. וזה תוכן דבריו.
- ג. לשון ראשון - "והוצאתי" - הוא על שהיו ישראל שקועים בעבודה זרה ובדעות מושחתות, והיו במהות אחרת, והוציאם הקב"ה ממציאות אחת למציאות אחרת לחלוטין, לאומה שמאמינה ביחוד ה' ובהשגחתו הפרטית.
- ד. כנגד זה תקנו כוס ראשון - של קידוש, שמורה שישראל מקדשים את החגים. שלא יתכן להוציאם ממציאות אחת למציאות אחרת, רק אם הם במהותם שונים לחלוטין, שיש להם כח לקדש זמנים.
- ה. לשון שני - "והצלתני" - הוא לשון הצלת חיים מהרוצח, שפרעה גזר לכלותם והקב"ה הציל חייהם, ולזה תואם לשון הצלה, הנופל על הצלת חיים.
- ו. כנגד זה תקנו כוס שלישי - של ברכת המזון, שמורה על האמונה בהשגחה פרטית של המזון וכדו'. כי בזכות שלא דברו לשון הרע, שבא מחוסר אמונה בהשגחה פרטית, זכו להנצל לחיים. זה כנגד זה.
- ז. לשון שלישי - "וגאלתי" - הוא לשון גאולה מעבדות לחירות, שכל לשון גאולה משמעו, שחרור מעבדות, ולא הצלה גופנית.
- ח. כנגד זה תקנו כוס שני על חצי הלל ראשון, בו מפורש שלא שכחו ייחוסם, וזה כנגד לשון גאולה מעבדות לשחרור, שגאלם מעבדות, שעבדו אין לו יחוס, ולכן אינו מרגיש עבדותו.
- ט. לשון רביעי "ולקחתי" - הוא לעשותם אומה, בעלת עם נמוסי במשטר וסדר. שלא יתכן לפרסם שמו בעולם, שרק אומה בין אומות שה' עליהם מלך והיא מפרסמת אלוקותו, ובהכרח היה לעשותם לאומה שהמליכה את ה' למלך עליהם.
- י. כנגד זה תקנו כוס רביעי - על חצי הלל אחרון, שבחצי ההלל האחרון מדובר על האמונה בגאולה העתידית, לעשות מהם אומה. שרק עם שמצפה לעתיד, נשאר בו הלאומיות. וזה לשון "ולקחתי", המורה על עשייתם לאומה לאומית שמלך ה' עליהם.
- יא. מופלא, שאלפי אלפי שנים לאחר מכן, נשארו עם ישראל בכל הבחינות הללו. יש בעם ישראל את הפוטנציאל הזה. יהי רצון שנזכה לגאולה שלמה אמן.